

Zespół Szkół Technicznych im. Bohaterów Września w Jasle

*Szkolny Program Profilaktyki
na rok szkolny
2016/2017*

Jasło 2016

Spis treści:

1. Wstęp.....	3
2. Podstawy prawne Szkolnego Programu Profilaktyki	5
3. Ogólne założenia Szkolnego Programu Profilaktyki w Zespole Szkół Technicznych w Jaśle	6
4. Diagnoza środowiska szkolnego.....	7
5. Plan oddziaływań profilaktycznych	8
6. Ewaluacja programu	20
7. Bibliografia	22

Wstęp

Pod wpływem przemian społeczno-kulturowych, a także przeobrażeń w dziedzinie wartości oraz socjalizacji, wychowanie młodego człowieka znalazło się w fazie krytycznej, co pociąga za sobą wiele negatywnych następstw w postaci różnych form zachowań destrukcyjnych, takich jak zaburzenia zachowania czy sięganie po środki psychoaktywne. W takim wypadku istotne jest podejmowanie odpowiednich strategicznych, wielowymiarowych działań profilaktycznych oraz interwencyjnych w celu zredukowania niepożądanych zachowań, jak również zminimalizowania ich skutków.

Szkoła, w trosce o wszechstronny rozwój ucznia oraz jego bezpieczeństwo i zdrowie tworzy program profilaktyczny mający na celu wyeliminowanie szeroko pojętych czynników ryzyka, a uaktywnienie czynników chroniących. Czynniki ryzyka są to wszystkie te sytuacje, cechy oraz warunki, które sprzyjają wystąpieniu zachowań negatywnych, natomiast za czynniki chroniące uważa się wszelkie bodźce zwiększające odporność na działanie czynników ryzyka. Profilaktyka ma na celu ochronę człowieka w rozwoju przed zagrożeniami oraz reagowanie na pojawiające się niebezpieczeństwa (Simm, Węgrzyn-Jonek, 2002). Szkolne programy prewencyjne powinny uświadamiać, a tym samym ochraniać dziecko, przed niebezpiecznymi skutkami używania środków psychoaktywnych, poprzez promocję zdrowego stylu życia, a także alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu. Istotne jest również zapobieganie agresji i przemocy, w tym również odpowiednie reagowanie na wszelkie jej przejawy.

Działania profilaktyczne skupiają się na kilku poziomach zagrożenia i są to: grupy niskiego ryzyka (należą tu osoby, które jeszcze nie podjęły zachowań ryzykownych); grupy podwyższonego ryzyka (osoby, które choć raz podjęły zachowanie ryzykowne); grupy wysokiego ryzyka (osoby, u których zachowania ryzykowne są mocno utrwalone i którzy z tego powodu odczuwają już jakieś negatywne konsekwencje). Niwelowanie zachowań ryzykownych prowadzone jest w zależności od stopnia zagrożenia.

Profilaktyka pierwszorzędowa adresowana do grup niskiego ryzyka, ma na celu promocję zdrowego stylu życia oraz wyeliminowanie lub opóźnienie wystąpienia zachowań ryzykownych, w tym inicjacji alkoholowej i nikotynowej. Program prewencji pierwszorzędowej realizują głównie nauczyciele, pedagodzy oraz psycholodzy przy współpracy ze środowiskiem lokalnym i instytucjami rządowymi i pozarządowymi. Profilaktyka drugorzędowa odnosi się do grupy podwyższonego ryzyka i jej celem głównym jest ograniczenie okresu trwania dysfunkcji, a także pomoc w wyzbyciu się negatywnego postępowania. Profilaktyka trzeciorzędowa skupia się na grupach wysokiego ryzyka zmierzając do przeciwdziałania całkowitej degradacji zdrowotnej oraz społecznej człowieka, a także w kierunku umożliwienia mu powrotu do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie (Szymańska, 2000).

Szkolny Program Profilaktyki dla Zespołu Szkół Technicznych w Jaśle został opracowany po to, aby stworzyć uczniom warunki do harmonijnego rozwoju osobowości poprzez szeroko pojętą profilaktykę zachowań ryzykownych oraz promowanie zdrowego stylu życia, przy jednoczesnej realizacji zadań Szkolnego Programu Wychowawczego. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy określono problemy charakterystyczne dla środowiska uczniowskiego, a także wyznaczono zadania i formy realizacji działań profilaktycznych.

Podstawy prawne Szkolnego Programu Profilaktyki

- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty z późniejszymi zmianami (zapis postulujący wprowadzenie programów profilaktycznych);*
- *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r.;*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii;*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 21.05.2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół wraz z późniejszymi zmianami;*
- *Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dn. 19.08.1994 r.;*
- *Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu z dn. 9.11.1995 r. wraz z późniejszymi zmianami;*
- *Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dn. 26.10.1982 r.;*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielenia i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;*
- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art.72;*
- *Konwencja o prawach dziecka z dn. 20.11.1989 r. art. 3, 19, 33.*

Ogólne założenia Szkolnego Programu Profilaktyki w Zespole Szkół Technicznych w Jaśle

ADRESACI:

- uczniowie,
- rodzice
- nauczyciele,
- inni pracownicy szkoły.

MIEJSCE REALIZACJI:

Program ten będzie realizowany w naszej szkole w czasie zajęć z wychowawcą, zajęć przedmiotowych i pozalekcyjnych oraz w czasie przerw, a także w ramach każdej aktywności związanej z życiem szkolnym (np. w czasie wycieczek, rad pedagogicznych, spotkań z rodzicami).

CZAS REALIZACJI: rok szkolny 2016/2017.

REALIZATORZY:

- dyrekcja szkoły,
- wychowawcy klas,
- pedagog szkolny,
- katecheci,
- nauczyciele
- inni pracownicy szkoły.

GLÓWNE OBSZARY ODDZIAŁYWAŃ PROFILAKTYCZNYCH:

- uzależnienia i niewłaściwe nawyki „antyzdrowotne”,
- przemoc i agresja,
- niepowodzenia szkolne i wagary.

GLÓWNE CELE ODDZIAŁYWAŃ PROFILAKTYCZNYCH:

- *przeciwdziałanie wszelkim formom i przejawom przemocy i agresji w szkole oraz poza nią.*
- *Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym oraz zminimalizowanie zjawiska wagarowania wśród uczniów.*

- *profilaktyka zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających i substancji psychoaktywnych, w tym papierosów, e-papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy, lekarstw, a także profilaktyka niewłaściwych zachowań związanych z korzystaniem z telefonu, komputera i Internetu.*

Diagnoza środowiska szkolnego

Szkolny Program Profilaktyki Zespołu Szkół Technicznych w Jaśle, powstał w trosce o właściwy rozwój i zdrowie psychiczne oraz fizyczne uczniów, zwłaszcza w obszarach, które po uprzednio przeprowadzonej diagnozie, wyłoniły się jako najbardziej problemowe – **wagary, zachowania agresywne i przemoc oraz eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi.**

Diagnoza środowiska szkolnego obejmowała:

- Obserwację środowiska szkolnego;
- Analizę dokumentacji szkolnej, zwłaszcza dzienników szkolnych;
- Wywiady i rozmowy z uczestnikami życia szkolnego – uczniami i ich rodzicami, nauczycielami i wychowawcami, dyrekcją, pedagogiem szkolnym oraz innymi pracownikami szkoły;
- Zgłaszane problemy do dyrekcji, wychowawców, pedagoga szkolnego i innych nauczycieli;
- Podejmowane przez dyrekcję szkoły oraz pedagoga szkolnego interwencje związane z zaistniałymi zachowaniami problemowymi w poprzednich latach szkolnych
- Ewaluację Szkolnego Programu Profilaktyki poprzez ankietowanie uczniów technikum i zasadniczej szkoły zawodowej wdrażanego w poprzednich latach szkolnych.

Plan oddziaływań profilaktycznych

Uzależnienia i niewłaściwe nawyki „antyzdrowotne”

- **Cel:** profilaktyka zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających i substancji psychoaktywnych, w tym papierosów, e-papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy, lekarstw, a także profilaktyka niewłaściwych zachowań związanych z korzystaniem z telefonu, komputera i Internetu.

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Propagowanie zdrowego stylu życia-wolnego od wszelkich nałogów.	<ul style="list-style-type: none"> – Rozmowy z wychowawcami, pedagogiem szkolnym; – Rozmowy z nauczycielami wychowania fizycznego; – Spotkania z higienistką szkolną; – Prelekcje lekarza - pracownika stacji krwiodawstwa; – Organizacja i udział w zawodach sportowych; – Udział w zajęciach pozalekcyjnych i kołach zainteresowań; – Udział w konkursach (np. konkurs antynikotynowy); – Przygotowywanie gazetek tematycznych; – Realizacja zadań sieci szkół promujących zdrowie. 	Na bieżąco przez cały rok	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele wychowania fizycznego, higienistka szkolna, opiekun Szkolnego Koła PCK i HDK, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie.
2.	Uświadamianie uczniom zagrożeń zdrowotnych i społecznych związanych z uzależnieniem od środków psychoaktywnych (szczególnie nikotyny, alkoholu, narkotyków, dopalaczy, lekarstw) oraz telefonu (fonoholizm),	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia profilaktyczne w ramach zajęć z wychowawcą; – Rozmowy indywidualne i grupowe z uczniami; – Rozmowy z higienistką szkolną; – Prelekcje zaproszonych gości; – Realizacja elementów programu zajęć korekcyjnych dla młodzieży eksperymentującej 	Na bieżąco przez cały rok	Pedagog szkolny, wychowawcy, higienistka szkolna, nauczyciele, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie. Opiekun Szkolnego Koła

	komputera i Internetu a także skutków eksperymentowania ze środkami odurzającymi (m.in. zaburzenia psychiczne)	<p>ze środkami psychoaktywnymi „TUKA/N”;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Realizacja elementów programu profilaktycznego „ARS czyli jak dbać o miłość?”; – Przygotowywanie gazetek tematycznych; – Projekcje filmów profilaktycznych; – Uzupełnianie w bibliotece szkolnej materiałów tematycznych związanych z tą problematyką oraz innych materiałów pomocnych w prowadzeniu zajęć profilaktycznych; – Organizacja Dnia Bezpiecznego Internetu 	<p>W miarę potrzeb</p> <p>W miarę potrzeb</p> <p>II półrocze</p>	<p>PCK i HDK pedagog szkolny.</p> <p>nauczyciel – bibliotekarz, pedagog szkolny, chętni nauczyciele.</p> <p>nauczyciel-bibliotekarz, pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotów informatycznych.</p>
3.	Współpraca wychowawców z nauczycielami i rodzicami w zakresie profilaktyki uzależnień (alkohol, narkotyki, papierosy, e-papierosy dopalacze, lekarstwa i inne środki uzależniające oraz telefon, komputer i Internet)	<ul style="list-style-type: none"> – Poruszanie kwestii uzależnień wśród młodzieży w czasie wywiadówek szkolnych i spotkań z rodzicami; – Informowanie rodziców i nauczycieli o przyczynach, skutkach i zagrożeniach związanych z eksperymentowaniem i uzależnieniami w czasie spotkań indywidualnych i grupowych z pedagogiem szkolnym. – Pełnienie przez nauczycieli dyżurów na korytarzach szkolnych oraz kontrola toalet w czasie przerw międzylekcyjnych; – Reagowanie zgodnie ze statutem szkoły i procedurami 	<p>Na bieżąco przez cały rok</p> <p>Według harmonogramu</p>	<p>Dyrekcja, wychowawcy, katecheci.</p> <p>pedagog szkolny</p> <p>Wszyscy nauczyciele</p> <p>Wszyscy pracownicy szkoły</p>

		postępowania w sytuacji podejrzenia ucznia o używanie substancji psychoaktywnych.		
4.	Kształtowanie wśród młodzieży postaw asertywnych.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia warsztatowe uczące postawy asertywnej wobec środowiska rówieśniczego; – Rozmowy indywidualne z uczniami. 	Na bieżąco przez cały rok	Pedagog szkolny, nauczyciel wychowania do życia w rodzinie oraz nauczyciel podstaw przedsiębiorczości dyrekcja, wychowawcy.
5.	Udzielanie uczniom zagrożonym uzależnieniem i ich rodzicom kompleksowej pomocy w zapobieganiu temu negatywnemu zjawisku, a także pomoc we wszelakich trudnościach z tym związanych.	<ul style="list-style-type: none"> – Poradnictwo; – Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, powiatowym centrum pomocy rodzinie, policją, sądem rejonowym (wydziałem rodzinnym i nieletnich) oraz powiatową stacją sanitarno - epidemiologiczną itp.; – Udzielanie informacji o dostępnych miejscach i formach pomocy; – Udostępnianie materiałów tematycznych; – Rozmowy indywidualne z uczniami i rodzicami. 	Na bieżąco przez cały rok, w miarę potrzeb W miarę potrzeb	Pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele.
6.	Zwalczanie zjawiska palenia papierosów jako głównego problemu szkolnego.	<ul style="list-style-type: none"> – Pełnienie dyżurów przez nauczycieli w trakcie przerw międzylekcyjnych wraz z kontrolą toalet; – Ograniczenie wychodzenia uczniów z lekcji; – Monitoring szkolny; – Przestrzeganie konsekwencji palenia papierosów na terenie szkoły: <ul style="list-style-type: none"> ▪ uczeń palący na terenie szkoły lub w jej otoczeniu wykonuje na zlecenie 	Na bieżąco przez cały rok	Dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny.

		nauczyciela zadanie na rzecz szkoły poza czasem zajęć lekcyjnych pod nadzorem pracownika szkoły albo otrzymuje punkty ujemne zgodnie z systemem oceniania zachowania (decyduje nauczyciel po rozmowie z uczniem).		
7.	Wspieranie rodziców w wychowaniu młodzieży do życia wolnego od nałogów.	<ul style="list-style-type: none"> – Spotkania indywidualne i grupowe z rodzicami; – Systematyczna współpraca z Radą Rodziców; – Udostępnianie chętnym rodzicom materiałów dotyczących uzależnień. 	<p>Na bieżąco przez cały rok</p> <p>W miarę potrzeb</p>	Pedagog szkolny, wychowawcy.
8.	Ukazanie uczniom, nauczycielom i rodzicom prawnych oraz moralnych skutków używania środków psychoaktywnych.	<ul style="list-style-type: none"> – Rozmowy indywidualne i grupowe z rodzicami i uczniami; – Prelekcja przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Jaśle; – Zajęcia z wychowawcą i lekcje religii; – Dyskusje w czasie zebrań Rady Pedagogicznej. 	<p>Na bieżąco przez cały rok</p> <p>W miarę potrzeb</p>	Dyrekcja, Wychowawcy, pedagog szkolny, katecheci.
9.	Propagowanie alternatywnego dla używania środków uzależniających – sposobu spędzania czasu wolnego.	<ul style="list-style-type: none"> – Organizowanie zajęć pozalekcyjnych; – Organizowanie i uczestniczenie w zawodach i turniejach sportowych; – Zajęcia psychoedukacyjne w ramach zajęć z wychowawcą; – Organizowanie wycieczek szkolnych, wyjść do kina, domu kultury itp.; – Włączanie uczniów do organizacji i przygotowania akademii i imprez okolicznościowych; – Propagowanie czytelnictwa wśród 	<p>Na bieżąco przez cały rok</p> <p>Na bieżąco przez cały rok</p>	<p>Dyrekcja, wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele</p> <p>Nauczyciel – bibliotekarz i inni nauczyciele</p>

		uczniów.		
10.	Zapoznanie uczniów z dostępnymi formami pomocy osobom zagrożonym uzależnieniem.	<ul style="list-style-type: none"> – Prelekcje i rozmowy w czasie zajęć z wychowawcą; – Indywidualne i grupowe spotkania z pedagogiem szkolnym. – Informacje w gablotce pedagoga szkolnego. 	Na bieżąco przez cały rok	Wychowawcy, pedagog szkolny.
11.	Podniesienie umiejętności nauczycieli w zakresie diagnozowania oraz reagowania na zachowania ryzykowne.	<ul style="list-style-type: none"> – Szkolenia nauczycieli na zebraniach Rady Pedagogicznej; – Dostarczanie nauczycielom informacji o źródłach, mechanizmach i skutecznym reagowaniu na zachowania ryzykowne związane z eksperymentowaniem ze środkami odurzającymi i psychoaktywnymi oraz na zachowania mogące świadczyć o uzależnieniu od komputera, telefonu czy Internetu. 	<p>W miarę potrzeb</p> <p>Na bieżąco przez cały rok</p>	Dyrekcja, pedagog szkolny.

Przemoc i agresja

Cel: Przeciwdziałanie wszelkim formom i przejawom przemocy i agresji w szkole oraz w czasie przebywania młodzieży poza szkołą.

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	Ustalenie rozmiarów zjawiska agresji oraz form przemocy w szkole	<ul style="list-style-type: none"> – Obserwacje uczniów; – Monitorowanie zachowań uczniów starszych względem pierwszoklasistów; – Rozmowy i dyskusje z uczniami; – Rozmowy z nauczycielami i rodzicami. 	Na bieżąco przez cały rok	Dyrekcja, wychowawcy, pedagog szkolny, inni nauczyciele.
2.	Tworzenie dobrego klimatu wszelkiej aktywności w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> – Zajęcia integrujące w klasach pierwszych; – Kształtowanie u uczniów 	Wrzesień październik;	Pedagog szkolny, wszyscy

		<p>umiejętności społecznych i ćwiczenie umiejętności konstruktynego rozwiązywania konfliktów w czasie zajęć szkolnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozwijanie prawidłowych kontaktów koleżeńskich i osobowych w szkole na wszelkiego rodzaju zajęciach lekcyjnych; - Organizowanie zajęć pozalekcyjnych. 	<p>Na bieżąco przez cały rok</p> <p>Na bieżąco</p>	<p>nauczyciele.</p>
3.	<p>Reagowanie na wszystkie przejawy naruszenia przez uczniów zasad dobrego zachowania - tzw. zachowania ryzykowne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Konsekwentne rozliczanie uczniów z negatywnych uwag; - Przestrzeganie procedur szybkiego reagowania w razie incydentów stosowania przemocy w szkole; - Rozmowy wychowawcze i dyscyplinujące z uczniami; - Konsultacje zespołu nauczycieli uczących w klasie, w której występują zachowania ryzykowne - z pedagogiem, wychowawcą i dyrektorem szkoły; - Spotkania indywidualne z rodzicami sprawców i ofiar stwierdzonych przypadków zachowań agresywnych; - Rozmowy z rodzicami na temat zjawiska przemocy i agresji w szkole; - Zajęcia profilaktyczne, psychoedukacyjne na temat zachowań ryzykownych, w tym agresywnych; 	<p>Na bieżąco przez cały rok</p> <p>W miarę potrzeb</p> <p>Cały rok</p>	<p>Wychowawcy, dykcja, pedagog szkolny, nauczyciele.</p>
4.	<p>Redukowanie zachowań agresywnych i autoagresywnych w oparciu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia pozwalające uczniom zrozumieć źródła i mechanizmy powstawania zachowań 	<p>Na bieżąco przez cały rok</p>	<p>Pedagog szkolny, wychowawcy klasowi, organizatorzy</p>

	problemów wychowawczych.	<p>umiejętności wychowawczych, profilaktycznych oraz przestrzegania procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży;</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opieka i nadzór nad zachowaniem uczniów na przerwach oraz imprezach szkolnych; – Systematyczne konsultacje z nauczycielami i innymi pracownikami szkoły w sprawie ciągłej poprawy efektywności działań z zakresu profilaktyki agresji i przemocy w szkole; – Pedagogizacja rodziców, konsultacje dla rodziców. 	<p>W miarę potrzeb</p> <p>Na bieżąco przez cały rok</p>	<p>nauczyciele</p> <p>Dyrekcja</p> <p>Wychowawcy, pedagog szkolny.</p>
8.	Udzielanie pomocy uczniom pokrzywdzonym oraz wzmocnienie działań profilaktycznych i wychowawczych w stosunku do uczniów - sprawców przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> – Rozmowy wychowawcze z wychowawcą i dyrektorem szkoły; – Kontakt z pedagogiem szkolnym; – Współpraca z rodzicami; – Udzielanie informacji o instytucjach, organizacjach, osobach wspierających i pomagających w rozwiązywaniu problemów agresji; – Indywidualna opieka wychowawcza specjalisty lub instytucji działających na rzecz młodzieży. 	<p>Na bieżąco przez cały rok</p> <p>W miarę potrzeb</p>	<p>Dyrekcja, wychowawcy, pedagog szkolny.</p>
9.	Podniesienie umiejętności nauczycieli w zakresie diagnozowania oraz reagowania na zachowania agresywne.	<ul style="list-style-type: none"> – Szkolenia nauczycieli na Radach Pedagogicznych; – Dostarczanie nauczycielom informacji o źródłach, mechanizmach i skutecznym reagowaniu na zachowania agresywne uczniów. 	<p>W miarę potrzeb</p> <p>Na bieżąco przez cały rok</p>	<p>Dyrekcja, pedagog szkolny.</p>
10.	Poprawa	– Zminimalizowanie	Na bieżąco	Dyrekcja,

	<p>bezpieczeństwa przestrzeni szkoły (w czasie przerw i na lekcjach).</p>	<p>obszarów niebezpiecznych (nadzór nauczycielski na przerwach szkolnych w czasie dyżurów, w miejscach spotkań uczniów, monitoring);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Natychmiastowe reagowanie na przejawy negatywnych zachowań; - Kontrolowanie posesji szkoły przez straż miejską w celu egzekwowania zakazu palenia papierosów i przebywania osób postronnych; - Przestrzeganie konsekwencji agresywnego zachowania uczniów na terenie szkoły: <ul style="list-style-type: none"> ▪ uczeń zachowujący się agresywnie na terenie szkoły lub w jej otoczeniu otrzymuje punkty ujemne zgodnie z systemem oceniania z zachowania albo wykonuje na zlecenie nauczyciela zadanie na rzecz szkoły poza czasem zajęć lekcyjnych pod nadzorem pracownika szkoły (decyduje nauczyciel po rozmowie z uczniem). 	<p>Na bieżąco przez cały rok</p> <p>W miarę potrzeb</p>	<p>wszyscy nauczyciele.</p>
--	---	--	---	-----------------------------

Niepowodzenia szkolne i wagary

Cel: Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym i zmniejszenie liczby uczniów opuszczających zajęcia lekcyjne.

Lp.	Zadania	Formy realizacji	Termin	Odpowiedzialni
1.	<p>Zmniejszenie liczby uczniów z niepowodzeniami szkolnymi (powtarzających klasę)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnozowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych uczniów i udzielenie im pomocy; - Motywowanie do nauki; - Stosowanie wzmocnień pozytywnych; - Rozmowy z wychowawcą, 	<p>W miarę potrzeb</p>	<p>Wszyscy Nauczyciele</p>

		<p>pedagogiem szkolnym, dyrekcją, nauczycielami;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia dodatkowe; 		
2.	Motywowanie uczniów do uczęszczania na zajęcia.	<ul style="list-style-type: none"> - Podniesienie atrakcyjności zajęć, dodatkowe zajęcia i konsultacje; - Zaangażowanie w przygotowanie imprez i akademii szkolnych; - Zawody sportowe; - Konkursy premiowane nagrodami i dodatnimi punktami z zachowania; - Nagradzanie wzorowych postaw uczniowskich. 	Na bieżąco	Wszyscy nauczyciele, zespoły przedmiotowe, Samorząd Szkolny, dyrekcja.
3.	Diagnozowanie i eliminowanie przyczyn nieobecności.	<ul style="list-style-type: none"> - Stałe przestrzeganie sprawdzania i wpisywania absencji uczniów; - Ograniczenie wychodzenia uczniów w trakcie lekcji, zwłaszcza sprawiających problemy wychowawcze, kontrola czasu ich nieobecności; - Kierowanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej; - Rozmowy i sporządzanie ankiet diagnozujących zjawisko wagarów; - Zawieranie kontraktów z uczniami - wagarowiczami (wychowawca/ pedagog - uczeń – rodzic); - Przestrzeganie przyjętego toku postępowania: 40 godz. nieuspr. - rozmowa z uczniem w obecności rodziców i dyrektora. 	<p>Na bieżąco</p> <p>W miarę potrzeb</p>	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja, pedagog szkolny.
4.	Monitorowanie obowiązku nauki i podejmowanie działań we współpracy z odpowiednimi instytucjami.	<ul style="list-style-type: none"> - Informowanie rodziców o konsekwencjach nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia; - Współpraca ze strażą miejską i policją (kontrola tzw. niebezpiecznych miejsc i informowanie szkoły o przebywaniu 	W miarę potrzeb	Wychowawcy, dyrekcja, pedagog szkolny, nauczyciele.

		<p>w nich uczniów w czasie lekcji);</p> <ul style="list-style-type: none"> – Monitorowanie frekwencji; – Powiadamianie urzędu gminy lub miasta na terenie którego niepełnoletni uczeń zamieszkuje o niespełnianiu obowiązku nauki. 		
5.	<p>Sprawowanie nadzoru nad wypełnianiem przez nauczycieli i wychowawców obowiązków zawartych w statucie oraz w programach szkolnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Kontrola szkolnej dokumentacji, hospitacje. 	Na bieżąco	Dyrekcja szkoły.

Ewaluacja programu

Ewaluacja programu profilaktycznego, czyli najogólniej mówiąc, systematyczna ocena skuteczności i wartości działań profilaktycznych przeprowadzonych w ramach tegoż programu w celu jego usprawnienia, to etap niezwykle ważny w podejmowaniu jakichkolwiek wyzwań związanych z prewencją zachowań ryzykownych.

Zadania ewaluacji obejmujące różnorodne procedury badające skuteczność podejmowanych przez realizatorów programu działań, powinny zmierzać zwłaszcza do odpowiedzi na zasadnicze pytanie: „Czy wykorzystując wybrane metody działania, osiągnięto zamierzone cele, wyznaczone w danym programie?”. Takie sprawdzenie efektywności podejmowanych przez realizatorów programu działań jest nie tylko cenne dla nich samych, by można było systematycznie udoskonalać formy realizacji zadań profilaktycznych, lecz także stanowi dowód rzeczowy skuteczności dla władz oświatowych.

W przedstawionym przez nas Szkolnym Programie Profilaktyki wszelkie podejmowane działania mają charakter otwarty i będą poddawane systematycznej ewaluacji w czasie trwania każdego roku szkolnego. Ewaluacja zakładać będzie określenie skuteczności podejmowanych przez nauczycieli i pracowników szkoły oddziaływań profilaktycznych w oparciu o odpowiedzi na następujące pytania:

- Czy realizatorzy programu byli autentyczni i wiarygodni podczas działań profilaktycznych?
- Czy podejmowane działania rzeczywiście odzwierciedlały potrzeby odbiorców?
- Czy formy realizacji zadań profilaktycznych były interesujące dla adresatów?
- Czy działania podejmowane w trakcie realizacji programu przyniosły pozytywne zmiany w życiu uczestników?

Zakładane formy ewaluacji to:

- obserwacje uczniów i ocena zachowań;
- ankiety dla uczniów, rodziców;
- wywiady (z Dyrekcją, Radą Rodziców);
- rozmowy z uczniami, rodzicami;

- analiza dokumentów.

Bibliografia

Kosińska E.: *Mądrze i skutecznie. Zasady konstruowania szkolnego programu profilaktyki*, Rubikon, Kraków 2002;

Paziowie B.i G.: *Szkoła, która ochrania. Szkolny program profilaktyki*, Rubikon, Kraków 2002;

Simm M., Węgrzyn-Jonek E.: *Budowanie szkolnego programu profilaktyki*, Rubikon, Kraków 2002;

Szymańska J.: *Programy profilaktyczne. Podstawy profesjonalnej profilaktyki*, CMPPP, Warszawa 2000;

Wojcieszek K.: *Wygrać życie. Szkolny program profilaktyki*, Rubikon, Kraków 2002.

Szkolny Program Profilaktyczny opracował zespół nauczycieli w składzie: *mgr Alicja Kamińska, mgr Marzena Olbrot, mgr Jolanta Wierzbicka, mgr Edyta Rutyna.*